

ALLES WAT JE HART BEGEERT?

Christelijke oriëntatie in een op beleving gerichte cultuur

Deel 24 in de reeks Verantwoording, wordt uitgegeven in samenwerking met de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte te Soest

AUTEURS Drs. Robert Doornenbal; Drs. Marleen Hengelaar-Rookmaker; Prof. Dr. Henri W. de Knijff; Prof. Dr. Roel Kuiper; Robb Ludwick; Mr. Drs. Timon Ramaker; Dr. ir. Jan van der Stoep; Drs. Reinier Sonneveld; Drs. Arthur Zijlstra

UITGAVE Buiten & Schipperheijn, Motief te Amsterdam ISBN 978-90-5881-275-9

PRIJS € 23,75

Het is een boek dat plezierig leest en je gaandeweg steeds weer prikkelt. Je wordt door elke auteur steeds meegenomen naar een ander aspect van onze hedendaagse op beleving gerichte cultuur.

“Alles wat je hart begeert?” (let op het vraagteken!) is een oriëntatie en gaat daarom in op allerlei verschijnselen, het zoekt oorzaken en geeft antwoorden voor onze praktijk. Er zijn drie delen die elk weer verdeeld zijn in drie hoofdstukken.

In deel 1, met de titel ‘een onbehaaglijk gevoel’ worden de omstandigheden beschreven waaronder een dergelijke op beleving gerichte cultuur zich kon ontwikkelen en de verlegenheid die veel mensen met de huidige belevingscultuur hebben.

Deel 2, met de titel ‘Belichaming van het geloof’, gaat in op de manier waarop in de traditie van het christelijk geloof zintuiglijkheid en lichamelijkheid een plaats hebben gekregen. De schrijvers gaan op zoek naar bronnen in de Bijbel waarin het gevoel een belangrijke rol speelt. Dan volgt een inspirerend voorbeeld van hoe christelijk geloof gestalte kan krijgen in die op beleving gerichte cultuur. Ten slotte wordt ingegaan op het feit dat er tussen een houding van verzet tegen en een aanpassing aan deze belevingscultuur een scala van mogelijkheden ligt.

Deel 3, met de titel ‘Vormen van ervaring’ schenkt aandacht aan een zoektocht naar nieuwe vormen waarin het christelijk geloof vandaag gestalte kan krijgen en laat de spanning zien tussen deze nieuwe vormen en de bestaande structuren. Ook komt aan de orde dat deze nieuwe vormen zelf ook weer structuren nodig hebben om de veelkleurigheid van ons bestaan tot zijn recht te laten komen. In de epiloog komt dit boek tot vier aanbevelingen met uitwerkingen die ik hierbij samenvat.

1. De centrale aandacht voor beleving in onze cultuur dient niet bij voorbaat afgewezen te worden, maar sluiten juist op positief-kritische manier aan bij het verlangen naar zingeving en levensvulling.
2. Het christelijke geloof en de belevingscultuur dienen we niet als twee afzonderlijke grootheden tegenover elkaar te plaatsen of uit te spelen. We moeten in de cultuur van vandaag participeren en het goede voor onze samenleving zoeken door de ene keer bevestigend op te treden, de andere keer corrigerend.
3. Echtheid, authenticiteit en waarachtigheid moeten we niet opvatten als producten van zelfontplooiing maar juist als producten van disciplineren. We worden onszelf omdat we in relatie met anderen onszelf leren kennen en omdat we in ons

bestaan met beperkingen en tegenwerkingen kunnen omgaan.

4. We zouden de belevingscultuur opvatten als een kritische toetssteen van instituties en niet als een vijand daarvan. Instituties helpen mensen om de zin van het bestaan te ontdekken.

Naar mijn mening biedt dit boek een grondige bijdrage aan een gesprek over een christelijke visie op onze cultuur. Anderzijds kunnen we ook kritische vragen stellen bij de diverse analyses. Bijvoorbeeld: Is de belevingscultuur wel zo sterk gericht op het zoeken naar zingeving, zoals de auteurs veronderstellen? Of is ze meer op zoek naar een lekker-en-leuk-leven nu we het drama van 'God is dood' te boven zijn? Zijn de auteurs niet te positief over de mogelijkheden van de belevingscultuur voor het christendom?

We zijn als christenen individueel en als christelijke gemeenschap die leven in een belevingscultuur op zoek naar antwoorden hoe we het goede kunnen zoeken voor onze omgeving. Bij die zoektocht is dit boek waardevol.

De omslag van het boek vermeldt:

Tegenwoordig staat het gevoel centraal: waar is wat goed voelt. Maar mensen zoeken ook naar zin en levensoriëntatie. Door wetenschap en techniek is de levensstandaard enorm toegenomen. Hierdoor wordt een verlangen opgeroepen om de leegte van het bestaan te vullen.

Christenen kunnen zich aan de invloed van de huidige belevingscultuur niet onttrekken. Omgekeerd is de belevingscultuur ondenkbaar zonder de erfenis van het christendom. Persoonlijke keuze en innerlijke ervaring nemen van oudsher in de christelijke geloofstraditie een belangrijke plaats in.

De auteurs geven in dit boek een analyse van de belevingscultuur. Ook zoeken ze naar wegen om binnen deze cultuur gestalte te geven aan een christelijke levenswijze. Een belangrijk inzicht daarbij is dat authenticiteit en waarachtigheid vragen om een gedisciplineerd leven. Mensen moeten hun lichaam en hun zintuigen actief trainen om voluit mens te zijn en van het leven te genieten. Ook instituties en liturgische vormen spelen daarbij een belangrijke rol. De nadruk op beleving moet niet worden opgevat als een vijand van instituties zoals kerk en gezin, maar als een middel om hun kwaliteit te toetsen en te verbeteren. Kortom, een boek dat iedere onderwijzer, predikant, journalist, jeugdwerker en student zou moeten lezen.